

ל חוזר אל המקלט והאבן

דוחקן בעידן הבנייה הגלובלית, כדי להיעזר בארכיטקטורה מסורתית מקומית כדי לנסוטה לתוך את העולם - כך עולה מספר ומתרוככה המוצגת בחיפה ובכפר מסריין

"רוה" לא תכננו. מעבר להתנותות בעבודת יד בנאיות, מטרה אחרת של הקורס היא להקטין את הפער המعماري שנוצר בעידן המודרני האדריכלים, שמשדרטים את הבניין ובין אלה שמערבים את הטית. הארכיטקטורה הווורנקלרית החודשה, שאדריכלים רבים מגלים לאחרונה, היא כדברי פרוי "כליל" של התנגדות לרידוזו של העולם באמצעות הטכנולוגיה והארכיטקטורה המודרנית", ועוד החנית במאבק נגד מכונות המגררים, "ולום הבלתיים הקורובואני שהיה למציאות אוניברסלית". לא במקרה כוורת המשנה לספרו של פרוי היא פרפראזה על ספרו של לה קורבוזיה "לקראת אדריכלות חדשה", התורה הכתובה של המודרניזם. הכוורת הראשית שלו היא גרטת כספי לסתם של ונתורי, סקוט-בראוון ואיינגאווה, "ללמוד

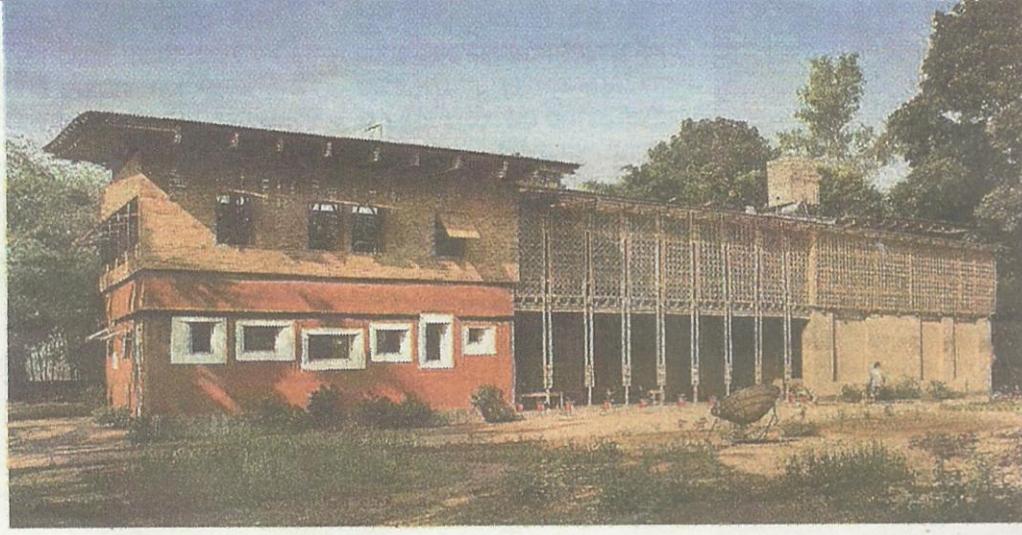
tab פרוי, וקוראקדם אדריכלים אתית המדגישה את האדם, כייחד וכחברה, ואת הסביבה. פרוי מצביע על צורת גדרות ותציג גם במשכן האדריכלי בן זמננו. בראשן - הצרה של שיח הקימיות שאותו הוא מכנה "דוגמטי וטיפילי". והוא לדעתו שיח ש"געשה מקרו לרווחה והשך לכל סוג אפשרי של עמיות ושימוש להטמייע לתוך העשייה האדריכלית העכשוית פה" רוגנות אקלזים מסורתיים, יצירתיים, חכמים ופשוטים, שמתפקידם הטיב בסביבות עיינות. הוורנקלר על פי פרוי אין רק סוג אדריכלי לית ופולקלור אתני והוא מגדיר אותו מחדש במוניים ניאו-מרקסיסטיים כ"תהליכי המשוע בתיעוד חזותי" מהווים לשוק הבניה הקפיטליסטי

בישראל, תנדור בהמשך למkommenות יותר "זונקלרים", אומרת מנהלת המזיאן בחיפה, שרון אילון, ותציג גם במשכן האמנויות בעין חרוץ, בנצרת, ובמנסיה הדריבית בת"א - הוורנקלר המקומי בהתייחסתו, אם חשבים קצת מהז' לkoposha.

אשר שאלו את אלברט איינשטיין באילו כליל נשך תנהלה מלחמת העולם השליישית, הוא השיב כי אין יודע, אבל במלחמות העולם הריבית יילחמו ככל הנראה בממלכות ובאי-בניהם. ברוח דומה, נטען כי פוליטיות למתמטיקה מעבירות קורסים בהשbon בטיס כי לשר מר את כי-שרי המוח האנושי למקרה שככל מהшиб העולם יקרסו והידע יאה ברוח רומה של אי-אמון בטכניולוגיות מודרניות גבוהות, ומടוך היערכות לרע בזירה, נكتب ספרו של פריד פרוי, "לلمור מודרנקלר: לקראת ארכיטקטורה ורנקלרית חדשה", שראה אור במחורrah תלת לשונית באנגלית, ערבית ועברית. הספר פרטולוג, הכתוב בinema מניפות מיטפניא, קורא לצאת למאבץ חברתי ולכלבי ב"תשישית האדריכלות והבנייה הגלובלית" המשחיתה כל חלקה טובה, בה-סותם ההרטסנית של הבנק העולמי ומוסדות דומיים, ולהזoor למקומות ולארגוני, גישים וולדים ולכלכלת מקוינים, לגישים וולדים ולכלכלת מקומית, ללמידה מהם כיצד לתוך את העולם. פרוי אופטימי, ומאמין שדווקא בעידן ההיבטי ורשות התקשרות והמידע יש תקוות.

פרוי הוא פרופסור לארכיטקטורה רה והנדסה אודית בבייה"ס הפלוי-טכני הפדרלי בלואן בשווייץ. הוא מייסר ומנהל "ארכינון הבניה המודרנית" בבית הספר - מוסר יחיד בסוגו המהijk יותר מ-700 דגמים של מבני ארכיטקטורה ורנקלרית (מוסחת מקומית) ברחבי העיר, במוקvir זה הליד-המערבי והענין מתוכם מוצגים כעת 11 דגמים כתערוכה שaczר פרוי ומוצגת במקביל במוזיאון מוניו גיתאי וינגרוב בחיפה ובגדריה החדרה לאדריכלות על שם גיתאי בכפר מסריק. הדגמים הם מקורי מבנין המוחאים סוגיות מפתחת בבנייה מסורתית באזורי חיים התיכון והמוריה התיכון, ופרטנות מסורותיים שעמדו במקצת החיים. לדוגמה, אפשר ללמוד מבודד מבנייה מסורתית שיטות פשוטות ויעידיות לניהול מים בתנאים קיצוניים שבין מחסור לשיטפונות, או לבחון מחדש מחרוזות מוגדים קדומות כמו מגוריים בתצורת הצה צורות אלה ואחרות "זומצמו בתהילתי הפטני" בחברות מערביות מודרניות.

במושיאן בחיפה מוצגים דגמים מבנים עכשוויים בהשראת מסורתיות שתיכננו אדריכלים בני זמננו. בಗדריה בכפר מסריק, הממוקמת במחסן בשטה חדר האוכל בקי-בז שתוכנן גיתאי-ינגרוב בשנות ה-60, מוצגים דגמים מבנים ורני-קולריים מתקופת להחרפות. תעשיית הבניה הגלובלית ושפחותה החדרה, אדריכלות והבנייה פועלות בעולם מעורב וצפוף יותר ושבע משברים שאדריכלות והבניה הנקור בין הייצור למוצעה. ההייצור תרומות להחרפות. תעשיית הבניה הגלובלית ושפחותה החדרה רופאות, ארכיטקטורה והגדרה אובי-רחות, מונתקות לחולון מזרחי המגורים של שליש מאוכלוסיית המוגדים הנטונטיטים בבנייה "ישית" מתרנסים ב庆幸ות שగידרות שוויין. המוגדרים, ואין בינויים לסתם", כו-

מ通知 התערוכה: אנה הרינגר ו-BASEhabitat, בית ספר דסי להכשרה חשמלאים, רודופו, בגלאדש, 2007 צילום: שרון אילון

פייר פרוי: "תעשייה הבניה הגלובלית ושפחותה החדרות, ארכיטקטורה והנדסה אזרחית, מונתקות מצורכי המגורים של שליש מאוכלוסיית העולם"

מלואים וגאס", המסמך הפסיכומודר רני המרכז שיחזור לחיל העולם לא מעט שדים מובהק ובדרך. הרואה", שפרוי מודיע ובדרכו הפרקטיות הוורנקלריות מכל העולם אינן מספקות תשוכות לצריכים עכשוויים, מודה פרוי, אבל הוא ממחישות את יכולת האנו-shitit לעשות את המיטב בסביבות הנගנות. נדמה כי דוחוק מאכנת המגורים של לה קורבוזיה, שיצרה רמות גג מודרנית, מאורורה קורת גג מילויים בעולם, ומוארת למאות מילויים בעולם, היא מקור השראה לעשיית המים בט בסביבות הנגנות והמשנות. מוכנת המגורים היא במדה רבה וורנקלר חיש בוכות עצמאית, אף שבדרך כלל היא אינה מועטרת בשום סמן פולקלורי. נרא שפרוי משליך אותה בלהיותו הרבה מדרי יהר עם מי האבטט. פרוי גם מחייב רכיב מרכז ב"מצב הע"ניינים": התכנון, זה שמעבר לבית היחיד מבני המוקם או הבקתה מבוץ אפי. תכנון נכון, פיזי, כלכלי והברתי, תכנון דיווח, תשתיות וס-בינה, עשוי לחתן מענה לעתיד גם בלי לחזור למקولات ולאבני. לא רק במדיניות האקווטיות ההן, אלא גם כאן מתחת לאט.

הglobali", ועשויים שימוש ניסיוני בימים ומינימום בשפע, בזול או בחינם. בראשם המשבב הומין ביותר במי-רינות הלו - כוח העבודה הילידי. כיס אין פרטן למצבו ההולך ומיה-דרוד ו"סופו להצטרף לפולטדרון הסחבות הנוחר אל הערים", כתוב פרוי. בניהו מסורתית היא עתירת בעורות כפיים, ועשה לשמש על פי פרוי מענה הולם לאכטה הגואה באוטן מרדנאות. מעבר לכך, בניהו עצמית תוך שימוש אמיתי בירע המקומי שנוצר במשך דורות תחויר את הוויה של האוכלוסייה למקום המגורים ותגשר על פער הניכור בין הייצור למוצעה. ההייצור תרומות להחרפות. תעשיית הבניה הגלובלית ושפחותה החדרה רופאות, ארכיטקטורה והגדרה אובי-רחות, מונתקות לחולון מזרחי המגורים של שליש מאוכלוסיית המוגדים הנטונטיטים בבנייה "ישית" מתרנסים ב庆幸ות שגידרות שוויין. המוגדרים, ואין בינויים לסתם", כו-